
Raskere pc med enkle skritt

Av [Magnus Blaker](#) og [Marte Ottemo](#)

18.05.07 07:15

Du trenger ikke investere i nytt utstyr for å få pc-en din til å gå kjappere.

De fleste av oss har liggende alt for mange programmer vi ikke bruker, i tillegg til mer uvelkomne gjester som spyware og reklameprogrammer. Her finner du gode råd og tips til hvordan du fjerner uvesenet og får en mye kjappere pc.

Sjekk at du ikke er virusinfisert

Mange virus gjør seg lite bemerkede for deg som bruker, men de kan stå og spy ut søppel- og viruspost likevel. Det gjør seg merkbart på hastigheten PC-en din jobber med.

Gå inn på en av antivirusleverandørenes hjemmeside og sjekk og fjern virusene fra pc-en din, for eksempel hos [Trend Micro](#).

Kjør først en skanning av pc-en din for å sjekke hvilket virus du eventuelt er infisert av, og bruk deretter opprenskningsverktøyet deres til å fjerne uhumskheten.

Husk å ha oppdatert antivirus- og brannmurprogram for å hindre at du blir smittet på nytt.

Fjern program du ikke bruker

Hvert program du har installert, tar opp dyrebar plass på harddisken din. Derfor bør du avinstallere de programmene du ikke bruker.

Slik gjør du det:

- Klikk på Startknappen nederst til venstre, deretter på Kontrollpanelet.
- Dobbelklikk på valget Legg til eller ta bort program.
- Marker de programmene du ikke trenger, og klikk på Endre/Ta bort.

Fjern skrifttyper du ikke bruker

Mange synes det er morsomt å installere hundrevis av nye skrifttyper for å ha noe å velge mellom. Det mange ikke er klar over er at mange skrifttyper er en av hovedgrunnene til at en pc kan bruke lang tid på å starte opp.

Alle skriftfontene du har på maskinen finner du i mappen "Fonts" under Windows-mappen din.

Fjern spionene

Det er ikke alle program som lar seg avinstallere via Kontrollpanelet, dessverre. Spesielt ikke de som i hemmelighet har blitt installert på pc-en din, som annonse- og spionprogram.

Denne typen programvarespioner følger ofte med som udokumentert kode i gratis- og fildelingsprogram, og noe installerer seg automatisk hvis du ikke har tettet sikkerhetshull på pc-en din. Når du avinstallerer hovedprogrammet senere, blir disse spionprogrammene likevel liggende på pc-en og belaster arbeidsminnet og prosessoren unødvendig.

Det er nesten umulig å kvitte seg med disse programmene manuelt. I stedet anbefaler vi at du bruker gratisprogrammet Adaware SE Personal. (Gå til siden lavasoft.com, og velg Adaware Personal i menyen til venstre for å finne gratisversjonen).

Slik gjør du det:

- Når du starter programmet første gang, velger du Check for Updates Now, og Perform full systems scan. Nå starter en gjennom søking av hele pc-en din, noe som kan ta ganske lang tid.
- Send alle programmene som Adaware finner til karantene, ved å høyreklikke og velge Select All/Quarantine.
- Trykk Next for å slette fil- og registerobjektene.

Ta bort programmer du ikke trenger fra startmenyen

I startmenyen finner du en mappe med snarveier til programmer som starter opp automatisk når du fyrer opp pc-en din. Disse er ofte unødvendige, og tar du bort disse snarveien starter pc-en din ofte raskere.

Slik gjør du det:

Velg Start – Alle programmer – Angi programtilgang og Standardprogrammer. Slett deretter de programmene i autostartmappen som du sjelden bruker.

Rensk opp harddisken din

Når du surfer, samles det en hel del filer på harddisken din som gjør nettleseren langsommere og som tar opp plass på harddisken. Du kan fjerne disse filene ganske enkelt.

Slik gjør du det:

- Klikk på Startmenyen nederst til venstre og velg Kjør.
- I vinduet som kommer opp, skriver du cleanmgr.
- Velg harddisken i rullegardinmenyen, klikk ok og de unødvendige filene letes opp.
- Kryss av for alle alternativer utenom Komprimer gamle filer, og klikk igjen på ok.

Defragmentér harddisken

Filene på PC-en din lagres i små fragmenter der det er rom på harddisken. Hver gang du starter eller åpner et program, tar det langt tid for maskinen å finne alle smådelene.

Gjennom å defragmentere harddisken din kan du samle sammen alle de små fragmentene som en fil består av og lagre disse i én enhet. Dermed blir det raskere å starte opp programmene. Du kan sammenligne det med for eksempel sokker. Hvis du har en sokk liggende på loftet og en i kjelleren, da tar det lenger tid å ta på seg sokkene enn hvis de begge lå i samme skuff.

OBS! Å kjøre en defragmentering av harddisken kan ta flere timer, så det lønner seg å la pc-en jobbe med dette over natten. Du må stenge ned alle andre programmer og oppgaver før du defragmentere pc-en

Det lønner seg også å fjerne programmer og store filer du ikke bruker (se ovenfor), før du kjører defragmenteringen.

Slik gjør du det:

- Gå inn i Startmenyen og klikk på Tilbehør, deretter Systemverktøy.
- Under Systemverktøy finner du programmet Diskdefragmentering – dobbelklikk på denne. La pc-en få jobbe seg ferdig i fred.

Slett midlertidige filer

Overflødige data kan finnes mange steder på harddisken din, og senke hastigheten. Her er tre måter å kvitte seg med dem på.

1. Mange program lagrer unødvendige midlertidige filer, som ikke slettes etter bruk. Når du tar rydderunden bør du derfor slette disse filene.

Slik gjør du det:

- Steng av alle vinduene du har oppe på pc-en.
- Velg Start-knappen nederst til venstre, og velg Kjør.
- Skriv inn %temp% og trykk Enter.
- Slett alle filene i mappen du nå får opp.

2. Dersom nettleseren din har blitt treg i det siste, kan det være at du har for mange midlertidige internettfiler liggende. Disse filene er enkle å fjerne.

Slik gjør du det med Internet Explorer:

- Start nettleseren din og klikk på Verktøy øverst i vinduet.
- Velg Alternativer for internett, og fliken Generelt.
- I boksen for Midlertidige internettfiler trykker du Slett filer og kryss av for Slett alt fra koblet innhold. Trykk OK.

Husk også å tømme papirkurven på skrivebordet ditt når du har ryddet opp på pc-en.

Rensk opp i Windows-registeret

I registeret lagres alt du gjør med pc-en din, og maskinen må nemlig gå gjennom alle filer Windows-registeret når du skal utføre en operasjon. Har du mange gamle, utgåtte oppføringer fra program du har slettet her, gir du pc-en en tyngre jobb enn nødvendig.

Den enkleste måten å rense opp i dette registre er å bruke et program laget for dette formålet, for eksempel gratisprogrammet [RegCleaner](#). Programmet har til og med støtte for norsk språk.

I dette registeret bør du være forsiktig med hva du gjør. Det er svært mange oppføringer her som pc-en din trenger for å kunne virke optimalt. Er du ikke sikker på om du skal fjerne noe, da bør du ikke gjøre det.

RegCleaner går gjennom registeret og fjerner utgåtte og overflødige oppføringer, for eksempel fra gamle programmer som du har fjernet.

Programmet har en lang rekke funksjoner og alternativer, men dersom du ikke er sikker på hvordan du skal bruke disse bør du holde deg til «Rens Register»-funksjonen.

Slik gjør du det:

- Last ned programmet til pc-en din fra lenken ovenfor.
- Velg plassering, gå deretter inn i mappa hvor du har plassert det via Utforsker, og klikk på ikonet merket RegCleanr.
- Gå inn på Alternatives/language/norwegian, og trykk på Hjelp. Sørg for å lese filen LesMeg før du bruker programmet.
- Gå deretter inn på Verktøy, trykk Rens Registeret og deretter Alle ovenstående alternativer.

Programmet kommer deretter opp med en liste over hva det mener er overflødige filer. Klikk av for de filene du vil slette, og trykk Ta bort markerte.

Føler du at du ikke forstår programmet, og du ikke har backup-disker eller cd-er med originalene av programvaren din, så la vær å slette noe. Programmet har også en backup-funksjon, slik at du kan hente fram igjen slettede filer.

Dropp pene løsninger

I Windows XP og Vista inngår det en hel haug med småfunksjoner som gjør operativsystemet penere å se på, men kraften de bruker kan heller brukes i de programmene du jobber med.

Slik gjør du det i Windows XP:

- Høyreklikk på Min datamaskin (du finner den i Startmenyen) og velg Egenskaper lengst ned i listen.
- Klikk på avansert, og deretter på Innstillinger i feltet som kommer opp.
- I neste vindu klikker du på fliken som heter Visuelle effekter, og sett kryss i ruten for Beste Ytelse.

Har du et litt svakt grafikkort eller lite minne kan denne endringen gjøre PC-en betydelig raskere.

Reparer småfeil på harddisken

Før eller siden får du feil på harddisken, enten fordi du ikke følger prosedyrene når du slår av maksinen eller fordi du har hatt strømbrudd. Med diskskanning kan du sjekke om alt fungerer som det skal, og automatisk rette opp mindre feil.

Slik gjør du det:

- Trykk Start og velg Programmer.
- Velg Systemverktøy og deretter Diskskanning.
- Sjekk at du har satt kryss i feltet Reparer feil automatisk, velg hvilken stasjon du vil kontrollere (harddisken er som oftest C) og trykk start.

Ikke ha dobbelt opp

Du bør unngå å kjøre to program med samme funksjon på samme pc, fordi de to ofte blir liggende i krig med hverandre.

Du bør unngå å kjøre to antivirusprogram eller to brannmurprogram samtidig. I tillegg til at du sløser med ressursene, skaper det hierarkiproblemer mellom programmene og gjør pc-en din langsommere.

Enkelte typer program, som for eksempel tekstredigerere, har ingen problemer med å jobbe ved siden av hverandre, fordi de bruker ulike filformat.

| Denne artikkelen er skrevet ut fra: <http://pub.tv2.no/nettavisen/it/article1050630.ece> |